

Lietuvoje gyventojai demonstruoja didžiausią finansinę discipliną Baltijos šalyse – 23 proc. reguliariai atideda daugiau nei dešimtadalį savo pajamų, o tik 11 proc. jų niekada nėra taupę, rodo naujausi duomenys. Ką apie Lietuvą sako ši tendencija, pasakoja „Luminor“ banko Vartojimo paskolų verslo plėtros vadovė Rūta Mylė.

Mūsų šalies gyventojai pirmauja ir pagal sutaupytų pajamų kiekį per mėnesį: daugiau nei penktadalis (23 proc.) Lietuvos gyventojų kas mėnesį atideda daugiau nei dešimtadalį savo pajamų. Kaimyninėje Latvijoje per mėnesį tiek sutaupo 14 proc., o Estijoje 17 proc. gyventojų, rodo „Luminor“ banko užsakymu atlikta „Norstat“ apklausa.

„Lietuvos gyventojai ne tik geriau kaupia finansinę rezervą, bet ir atsakingai planuoja savo ateitį. Susiformavę įprotį atsidėti lėšų „juodai dienai“, žmonės geriau pasirengia netikėtumams ir priima labiau apgalvotus finansinius sprendimus“, – sako R. Mylė.

Taupymas – kasdienių sprendimų dalis

Anot R. Mylės, tai, kad Lietuvos gyventojai yra linkę taupyti bei planuoti savo biudžetą, rodo aukštą finansinės brandos lygį. Toks elgesys leidžia ne tik sukurti „pagalvę“ nenumatytiems atvejams, užtikrinti didesnę saugumą ekonominio neapibrėžtumo laikotarpiu, bet ir sėkmingai skolintis bei siekti ilgalaikių finansinių tikslų.

„Prireikus skolintis sukaupta finansinė pagalvė mums suteikia galimybę padaryti tai gerokai atsakingiau. Turėdami finansinę „užnugarį“ įprastai tinkamiau įvertiname savo galimybes, galime suplanuoti grąžinimą iš anksto ir paskolos išsipareigojimus įvykdyti lengviau bei užtikrinčiau. Ilgalaikėje perspektyvoje taip tiek Lietuvos gyventojai, tiek visa ekonomika tampa atsparesni netikėtumams, todėl tai kelias, kuriuo turime eiti ir toliau“, – pabrėžia R. Mylė.

Lietuva išsiskiria ne tik didesne dalimi disciplinuotai taupančių gyventojų, bet ir mažesniu skaičiumi žmonių, kurie taupymui apskritai neskiria dėmesio. Vos 11 proc. lietuvių nurodo, kad niekada nėra atsidėję pinigų ateičiai – tai mažiausias rodiklis visame Baltijos regione. Latvijoje ir Estijoje tokių gyventojų dalis yra gerokai didesnė (17 proc. ir 15 proc. atitinkamai).

Dalis taupo nereguliariai

Nors finansinės drausmės rodikliai Lietuvoje išlieka geresni nei kaimyninėse šalyse, du iš penkių gyventojų (41 proc.) vis dar taupo ne nuolat. Kitaip tariant, pinigus atideda nereguliariai arba tik esant galimybei.

„Dalis gyventojų taupo tik susidarius laisvų lėšų, tačiau finansų planavimas turėtų tapti nuolatine praktika. Net ir mažos sumos, atidedamos kas mėnesį, ilguoju laikotarpiu sudaro reikšmingą finansinį rezervą“, – sako ekspertė.

Ji pabrėžia, kad taupymo įprotis leidžia kurti ne tik saugumą, bet ir lankstumą. Turėdami santaupų galime greičiau įsigyti būstą, finansuoti vaikų mokslus ar leisti į keliones be papildomų finansinių įsipareigojimų. Tokiu būdu taupymas pasidaro priemone įgyvendinti svajones, o ne vien atsarginiu variantu netikėtoms situacijoms.

„Lietuva tampa finansinio sąmoningumo pavyzdžiu Baltijos šalyse. Tokia tendencija stiprina ir visos šalies ekonominį atsparumą, nes finansiškai atsakingi gyventojai kuria stabilesnį vidaus vartojimą, tampa mažiau priklausomi nuo paskolų bei išorinių veiksnių, o tai didina visos valstybės gebėjimą atlaikyti krizes. Toks sąmoningas požiūris į asmeninius finansus galiausiai virsta stipresne ir atsparesne ekonomika visiems“, – apibendrina „Luminor“ banko ekspertė.

Apklausą „Luminor“ banko užsakymu Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje 2025 metų rugsėjo mėnesį atliko tyrimų bendrovė „Norstat“. Kiekvienoje Baltijos šalyje buvo apklausta apie tūkstantį 18–74 metų amžiaus žmonių.

